

รับมือกับแผ่นดินไหวในญี่ปุ่น

ประพันธ์ รัตนสมบัติ

โรงเรียนภาษาและวัฒนธรรม ส.อ.ท.

สวัสดีครับ ท่านผู้อ่าน TPA News ทุกท่าน กลับมาพบกับคอลัมน์สนุกกับภาษาญี่ปุ่นอีกแล้วนะครับในฉบับเดือน พฤษภาคม 2559 ฉบับนี้จะพบกับสิ่งที่น่าสนใจอะไรนั้น เชิญติดตามได้เลยครับ

ช่วงวันหยุดสงกรานต์ที่ผู้เขียนกำลังเขียนต้นฉบับ TPA News อยู่ นั้น เป็นช่วงที่ได้รับข่าวร้ายเกี่ยวกับภัยพิบัติของประเทศญี่ปุ่น นั่นก็คือข่าวแผ่นดินไหวขนาดใหญ่ 7.3 แมกนิจูดที่เกิดขึ้นในเมืองมาซึคิมะ จังหวัดคุมาโมโตะ จังหวัดหนึ่งในเกาะคิวชูทางภาคใต้ของประเทศญี่ปุ่น แรงสั่นสะเทือนเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต และได้รับบาดเจ็บ ประชาชนเป็นจำนวนมากต้องอพยพออกจากบ้านเรือนของตนเอง นอกจากนี้ยังสร้างความเสียหายอย่างหนักให้กับถนนหนทางที่อยู่อาศัยอาคารสิ่งก่อสร้าง และสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในจังหวัดคุมาโมโตะ และเนื่องจากเป็นวันหยุดยาวของประเทศไทยจึงมีนักท่องเที่ยวชาวไทยไปท่องเที่ยวยังประเทศญี่ปุ่น ซึ่งรวมถึงจังหวัดคุมาโมโตะ ซึ่งนักท่องเที่ยวหลายคนก็ได้รับผลกระทบไปด้วยเช่นเดียวกัน เหตุแผ่นดินไหวครั้งนี้สื่อมวลชนของญี่ปุ่นเรียกกันว่า **熊本地震 (Kumamoto jishin เหตุแผ่นดินไหวคุมาโมโตะ)**

ใน TPA News ฉบับก่อนหน้าผู้เขียนเคยได้พูดถึงวิธีการปฏิบัติตัวเมื่อเกิดแผ่นดินไหว ก็จะขอพูดซ้ำอีกครั้งเพื่อเป็นเครื่องเตือนใจเวลาหากท่านผู้อ่านท่านใดเดินทางไปประเทศญี่ปุ่นแล้ว

ต้องประสบเหตุแผ่นดินไหว

บนะกิดาแผ่นดินไหว

1. ให้ตั้งสติ อย่าตกใจ อยู่ในที่ที่แข็งแรง ปลอดภัย ถ้าท่านอยู่ในบ้านก็ให้อยู่ในบ้าน ถ้าท่านอยู่นอกบ้านก็ให้อยู่นอกบ้าน เพราะส่วนใหญ่ได้รับบาดเจ็บเพราะวิ่งเข้า-ออกจากร้าน
2. ถ้าอยู่ในบ้านให้ยืน หรือหมอบอยู่ในส่วนของบ้านที่มีโครงสร้างแข็งแรง ที่สามารถรับน้ำหนักได้มาก และให้อยู่ห่างจากประตู ระเบียง และหน้าต่าง
3. หากอยู่ในอาคารสูง ควรตั้งสติให้มั่น และรีบออกจากอาคารโดยเร็วหนีให้ห่างจากสิ่งที่จะล้มทับได้
4. ถ้าอยู่ในที่โล่งแจ้ง ให้อยู่ห่างจากเสาไฟฟ้า และสิ่งห้อยแขวนต่างๆ ที่ปลอดภัยภายนอก คือ ที่โล่งแจ้ง
5. อย่าใช้ เทียน ไม้ขีดไฟ หรือสิ่งที่ทำให้เกิดเปลวหรือประกายไฟ เพราะอาจมีแก๊สรั่วอยู่บริเวณนั้น
6. ถ้าท่านกำลังขับรถให้หยุดรถ และอยู่ภายในรถจนกระทั่งการสั่นสะเทือนจะหยุด
7. ห้ามใช้ลิฟต์โดยเด็ดขาดขณะเกิดแผ่นดินไหว
8. หากอยู่ชายหาดให้อยู่ห่างจากชายฝั่ง เพราะอาจเกิดคลื่นขนาดใหญ่พัดเข้าหาฝั่ง

หลบอากาศเกิดแผ่นดินไหว

1. ให้ออกจากอาคารที่ชำรุดโดยด่วน เพราะอาจเกิดการพังทลายลงมา
2. ใส่รองเท้าหุ้มส้นเสมอ เพราะอาจมีเศษแก้ว หรือวัสดุแหลมคมอื่นๆ และสิ่งหักพังทาง
3. ตรวจเช็คการบาดเจ็บ และทำการปฐมพยาบาลผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ แล้วรีบนำส่งโรงพยาบาลโดยด่วน เพื่อให้แพทย์ทำการรักษาต่อไป
4. ตรวจเช็คระบบน้ำ ไฟฟ้า หากมีการรั่วซึม หรือชำรุดเสียหาย ให้ปิดวาล์ว เพื่อป้องกันน้ำท่วมเอ่อ ยกสะพานไฟฟ้าเพื่อป้องกันไฟรั่ว ไฟฟ้าดูด หรือไฟฟ้าช็อต
5. ตรวจเช็คระบบแก๊ส โดยวิธีการดมกลิ่นเท่านั้น หากพบว่ามีการรั่วซึมของแก๊ส (มีกลิ่น) ให้เปิดประตูหน้าต่าง แล้วออกจากอาคาร รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ป้องกันภัยผู้ที่รับผิดชอบได้ทราบ
6. ห้ามใช้โทรศัพท์โดยไม่จำเป็น
7. อย่ากดน้ำล้างส้วม จนกว่าจะมีการตรวจเช็คระบบท่อเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เพราะอาจเกิดการแตกหักของท่อในส้วม ทำให้น้ำท่วมเอ่อ หรือส่งกลิ่นที่ไม่พึงปรารถนาออกมาทำลายสุขภาพจิต
8. ให้ไปรวมกัน ณ ที่หมายที่ได้ตกลงนัดหมายกันไว้ และตรวจนับจำนวนสมาชิกว่าอยู่ครบหรือไม่
9. ปลอมให้เจ้าหน้าที่ได้เข้าปฏิบัติงานในบริเวณที่ได้รับ ความเสียหาย ผู้ไม่มีหน้าที่ หรือไม่เกี่ยวข้อง ไม่ควรเข้าไปในบริเวณนั้นๆ หากไม่ได้รับการอนุญาต อย่าเป็นไทยมุง
10. ออกจากชายฝั่ง เพราะอาจเกิดคลื่นได้น้ำซัดฝั่งได้ แม้ว่าการสั่นสะเทือนของแผ่นดินจะสิ้นสุดลงแล้วก็ตาม
11. อย่าแพร่ข่าวลือผิดๆ

การรายงานข่าวเกี่ยวกับระดับความรุนแรงของแผ่นดินไหวของประเทศญี่ปุ่นจะมีอยู่ด้วยกัน 2 คำ คือ 震度 (Shindo) และ マグニチュード (Magnitude) ความแตกต่างของคำ 2 คำนี้ก็คือ * マグニチュード (Magnitude) คือ ขนาดของแผ่นดินไหว เป็นปริมาณที่มีความสัมพันธ์กับพลังงานที่พื้นโลกปลดปล่อยออกมาในรูปของการสั่นสะเทือน โดยแบ่งออกเป็น 8 ระดับ คือ

น้อยกว่า 1	แผ่นดินไหวเล็กน้อยมาก
1 - 3	แผ่นดินไหวเล็กน้อย
3 - 5	แผ่นดินไหวขนาดเล็ก
5 - 7	แผ่นดินไหวขนาดกลาง
7 ขึ้นไป	แผ่นดินไหวขนาดใหญ่
8	แผ่นดินไหวขนาดยักษ์

* 震度 (Shindo) คือ ความรุนแรงของเหตุการณ์แผ่นดินไหวที่เกิดขึ้น วัดได้จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นขณะเกิด และหลังเกิด

แผ่นดินไหว เช่น ความรู้สึกของผู้คน ลักษณะที่วัตถุหรืออาคารเสียหายกรณีอุตุนิยมวิทยาของญี่ปุ่นแบ่งออกเป็น 10 ระดับด้วยกันคือ

- 0 ไม่รู้สึกถึงแรงสั่นสะเทือน
- 1 คนที่อยู่ในอาคารจะรู้สึกได้ถึงแรงสั่นสะเทือนเพียงเล็กน้อย
- 2 คนหลายคนที่อยู่ในอาคารจะรู้สึกได้ถึงแรงสั่นสะเทือนของที่ห้อยลงมาจะแกว่งเล็กน้อย
- 3 คนส่วนใหญ่ที่อยู่ในอาคารจะรู้สึกได้ถึงแรงสั่นสะเทือน สายไฟที่อยู่นอกตัวอาคารจะแกว่งเล็กน้อย
- 4 สายไฟจะแกว่งอย่างรุนแรง ขณะเดินก็ยังรู้สึกได้ถึงแรงสั่นสะเทือน สร้างความหวาดกลัว

5jaku (4.5 - 4.9) ในตัวอาคาร สิ่งของที่ห้อยลงมาจะแกว่งอย่างรุนแรง เสาไฟฟ้านอกตัวอาคารจะโยกไปมา

5kyo (5.0 - 5.4) ด้วยขามหรือหนังสือจะตกลงมาจากชั้นวาง ของที่ตั้งอยู่จะล้มลงมา

6jaku (5.5 - 5.9) คนเริ่มทรงตัวไม่อยู่ บ้านเรือนที่สร้างจากไม้ซึ่งรองรับแรงสั่นสะเทือนได้น้อยอาจพังลงมา

6kyo (6.0 - 6.4) คนไม่สามารถทรงตัวอยู่ได้ รั้วของอาคาร และเสาต่างๆ หักโค่น อาคารบ้านเรือนพัง

7 เฟอร์นิเจอร์ในบ้านกระจัดกระจาย อาคารสิ่งก่อสร้างที่รองรับแรงสั่นสะเทือนได้ดีก็ได้รับความเสียหายอย่างรุนแรง

จากข้อมูลข้างต้นผู้อ่านก็คงจะทราบแล้วว่า แผ่นดินไหวครั้งนี้ สร้างความเสียหายให้กับประชาชน และบ้านเรือนขนาดไหน แม้ว่าภัยธรรมชาตินั้นเป็นสิ่งที่เราคงไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ แต่เราสามารถเตรียมพร้อมรับมือได้ และประเทศญี่ปุ่นก็มีระบบการรับมือกับภัยธรรมชาติที่ดีมาก และประชาชนชาวญี่ปุ่นเองก็ถูกฝึกมาให้รับมือกับภัยธรรมชาติเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ผู้เขียนก็ขอเป็นกำลังใจให้กับชาวคูมาโมโตะให้กลับมาใช้ชีวิตอย่างปกติในเร็ววัน สำหรับคอลัมน์สนุกกับภาษาญี่ปุ่น TPA News ฉบับเดือนพฤษภาคม 2559 ก็ต้องขอลาท่านผู้อ่านไปเพียงเท่านี้ แล้วกลับมาพบกับสิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่นและภาษาญี่ปุ่นในฉบับต่อไปนะคะ

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

- <http://www.thairath.co.th/content/420964>
- <http://www.seismology.tmd.go.th/mi.htm>
- <http://www.skr.mlit.go.jp/bosai/bosai/tounannkai/kisochishiki/tunamikankei/magunicyuudo/magunicyuudo.html>
- http://www.asagaku.com/kokoku/jishin_tsunami/chigai.html